

Zielone certyfikaty

Kwiat EUropejski kryteria obieralne

Celem eko-etykiety Kwiatu Europejskiego dla usług kwaterunkowych w turystyce jest ograniczenie negatywnych skutków środowiskowych pochodzących z prowadzenia takich obiektów, a także promocja obiektów będących bardziej przyjaznymi środowisku. Kwiat Europejski ma również na celu promowanie edukacji ekologicznej, nie tylko w sektorze hotelowym, ale również wśród pozostałej części społeczeństwa.

Kryteria obieralne

Eko-certyfikat Kwiatu Europejskiego wymienia 47 kryteriów obieralnych (zgodnie z Dyrektywą Komisji Europejskiej 2003/287/EC). W sumie oferują one 72,5 punktu, a należy zdobyć przynajmniej 16,5 punktu. W przypadku posiadania przez obiekt którejkolwiek z poniższych usług, minimalne wymagania punktowe są każdorazowo zwiększane o 1 punkt:

- kuchnia (restauracja) serwująca co najmniej śniadania;
- usługi fitness (sauna, basen, siłownia);
- obszary zielone (parki i ogrody udostępniane gościom).

W praktyce oznacza to, iż hotel z restauracją serwująca śniadania oraz z siłownią i sauną musi uzyskać co najmniej 18,5 punktu.

Kryteria podzielone są na działy: energia, woda, odpady, środki chemiczne, zarządzanie oraz pozostałe kryteria.

Energia

Obiekt posiadający instalację ogniw fotoelektrycznych bądź też własną turbinę wiatrową zapewniającą co najmniej 20% całkowitej energii elektrycznej rocznie może uzyskać 2 punkty.

W przypadku, gdy przynajmniej połowa energii używanej do ogrzewania pomieszczeń lub produkcji ciepłej wody pochodzi ze źródeł odnawialnych obiekt otrzyma 1,5 punktu.

Jeden punkt jest przyznawany gdy ośrodek posiada kocioł o standardzie czterech gwiazdek zgodnie z Artykułem 6 Dyrektywy 96/42/EC, zaś kolejne 1,5 punktu można uzyskać gdy kocioł jest klasy 5 zgodnie z normą EN 297 pr A3 regulującą emisję tlenków azotu, i emituje mniej niż 70 mg NOx/kWh. Podłączenie obiektu do sieci centralnego ogrzewania daje 1 punkt, zaś kolejne 1,5 punktu można uzyskać w przypadku gdy cała elektryczność i ciepło jest produkowane w elektrociepłowni.

Instalacja pompy ciepła zapewniającej ogrzewanie i/bądź klimatyzację daje 1,5 punktu.

Posiadanie jednej instalacji odzysku ciepła z poniższych systemów: chłodzenie, wentylacja, pralnia, zmywarki do naczyń, basen bądź odzysk ciepła ze ścieków, daje jeden punkt, zaś dwie instalacje – 2 punkty.

W przypadku gdy każdy pokój posiada oddzielną kontrolę temperatury przyznawane jest 1,5 punktu.

Posiadanie izolacji termicznej powyżej minimalnych norm obowiązujących w kraju przelicza się na 2 punkty.

Wszystkie systemy klimatyzacyjne na terenie obiektu powinny posiadać klasę energowydajności co najmniej B zgodnie z Dyrektywą 2002/31/EC (nie dotyczy urządzeń o mocy chłodzącej powyżej 12 kW, lub urządzeń klimatyzacyjnych używających źródeł energii innych niż

Zielone certyfikaty

Kwiat

EUropejski

kryteria obieralne

elektryczność, lub urządzeń typu powietrze-woda lub woda-woda) – 1,5 punktu.

Obiekt powinien posiadać zautomatyzowany system wyłączający klimatyzację w momencie otwarcia okien, co daje 1 punkt.

Gdy obiekt jest zbudowany zgodnie z regulami architektury bioklimatycznej, może liczyć na dodatkowe 2 punkty.

Jeden punkt jest przyznawany gdy wszystkie urządzenia chłodnicze na terenie obiektu należą do klasy A standardów energowydajności zgodnie z Dyrektywą 94/2/EC, zaś mini-bary są przynajmniej klasy C. Posiadanie zmywarek typu domowego klasy A zgodnie z Dyrektywą 97/17/EC daje kolejny punkt (zmywarki przemysłowe nie uwzględnione w wyżej wymienionej dyrektywie nie muszą być klasy A). Podobna sytuacja jest z pralkami, pralki typu domowego klasy A zgodnie z Dyrektywą 97/17/EC to również 1 punkt (pralki przemysłowe nie uwzględnione w wyżej wymienionej dyrektywie nie muszą być klasy A).

Aby uzyskać kolejny punkt, przynajmniej 80% sprzętu biurowego (komputery osobiste, monitory, faxy, drukarki, skanery, kserokopiarki) powinny klasyfikować się jako energy star zgodnie z Regulacją Komisji Europejskiej numer 2422/2001.

Umiejscowienie i kontrola/regulacja urządzeń chłodzących zgodnie z zasadami oszczędności energii daje 1 punkt.

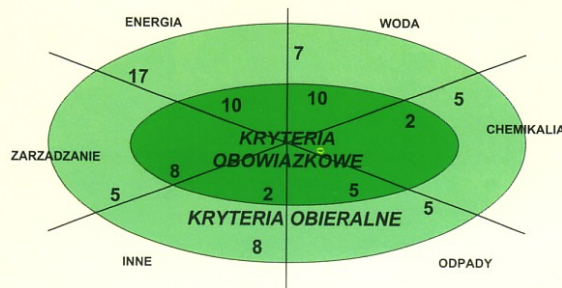
Jeżeli w 80% pokoi hotelowych znajduje się system pozwalający na automatyczne wyłączenie światła gdy gość opuszcza pokój - obiekt jest uprawniony do dodatkowego punktu. Automataczne wyłączenie niepotrzebnych światła zewnętrznych również daje jeden punkt.

Woda

Gromadzenie i wykorzystywanie wody deszczowej do celów innych niż sanitarne i woda pitna daje 1,5 punktu, kolejne 1,5 punktu można

uzyskać gdy istnieje system zbierania i wykorzystywania wody z odzysku (recycled water) – również do celów innych niż sanitarne lub woda pitna.

Krany i prysznice, oprócz kranów w wannach, o średnim przepływie wody poniżej 8,5 litra na minutę to kolejne 1,5 punktu.

Półtora punktu przyznaje się gdy przynajmniej 80% toalet zużywa nie więcej niż 6 litrów wody za każdym splukiwaniem.

Zużycie wody przez zmywarki do naczyń (Wmierzone) niższe lub równe wartości progowej zdefiniowanej w poniższym wzorze, i mierzone za pomocą metody EN 50242 oraz przy użyciu programu prania ustalonego przez Dyrektywę 97/17/EC daje 1 punkt:

$W_{\text{mierzone}} \leq (0,625 \cdot S) + 9,25$
gdzie:

W_{mierzone} – zmierzone zużycie wody zmywarki w litrach na cykl, do pierwszego miejsca po przecinku,
S – odpowiednia wartość nastawiona zmywarki.

Pralki używane na terenie obiektu, lub przez firmę zakontraktowaną do prania bielizny hotelowej powinny zużywać nie więcej niż 12 litrów wody na kilogram prania, zgodnie z pomiarami według normy EN 60456:1999, przy użyciu standardowego cyklu prania bawełny w temperaturze 60°C jak określono w Dyrektywie 95/12/EC – 1 punkt. W celu uzyskania kolejnego punktu co najmniej 80% kranów na terenie

Panele słoneczne - Starbienio

zużywać minimalną ilość środka dezynfekującego dla zapewnienia pożądanego poziomu higieny.

W obiekcie powinny obowiązywać dokładne procedury czyszczenia bez użycia środków chemicznych, co daje jeden punkt. Można stosować ścierki z mikrovlaknami, lub inne sposoby sprzątania bez użycia środków chemicznych.

W przypadku gdy obiekt posiada tereny zielone, powinny one być utrzymywane bez użycia pestycydów, lub zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego (Regulacja Komisji Europejskiej numer 2092/91).

Odpady

Odpady organiczne (ogrodowe – 1 punkt, kuchenne – 1 punkt) powinny być segregowane i poddawane procesowi kompostowania (na terenie obiektu, przez zakontraktowaną firmę, lub lokalną administrację).

Na terenie należącym do obiektu, lub zarządzanym przez przedstawicieli obiektu serwowanie napojów w jednorazowych puszkach powinno być całkowicie zabronione (chyba że wymaga tego prawo) – 2 punkty.

Jednorazowe opakowania nie powinny być używane w bufecie śniadaniowym (chyba że wymaga tego prawo) – 2 punkty.

Należy zainstalować separatory tłuszczu oraz zapewnić zbieranie i odpowiednią likwidację całego tłuszczu i oleju ze smażenia, co daje 2 punkty.

Zużyte meble, tkaniny i inne przedmioty/materiały powinny być odsprzedawane lub darowane organizacjom charytatywnym lub innym instytucjom zajmującym

obiektem powinno być takiego typu, który umożliwi precyzyjną regulację temperatury i przepływu wody.

Prysznice w kuchni i na zewnątrz obiektu powinny mieć system kontroli umożliwiający automatycznie zamknięcie strumienia wody po określonym czasie, lub gdy prysznic jest nieużywany – 1 punkt.

Szkodliwe chemikalia

Co najmniej 80% (wagowo) detergentów do ręcznego mycia naczyń (1 punkt), detergentów do zmywarek (1 punkt), proszków/detergentów do prania (1 punkt), chemikaliów do czyszczenia ogólnego (1 punkt) powinno posiadać eko-etykiety Unii Europejskiej, bądź też krajową lub regionalną eko-etykiety z rodzaju ISO Typ 1.

W przypadku gdy co najmniej 50% powierzchni wewnętrznych zostało pomalowanych przy użyciu farb i lakierów posiadających eko-etykiety Unii Europejskiej, bądź też krajową lub regionalną eko-etykiety z rodzaju ISO Typ 1, obiekt może ubiegać się o dodatkowy punkt.

Jeden punkt jest przyznawany gdy istnieje automatyczny system dozowania środków dezynfekcyjnych w basenie. System powinien

UNIA EUROPEJSKA

się zbieraniem takich przedmiotów, co upoważnia do uzyskania 2 punktów.

Pozostałe usługi

Obiekt powinien zapewnić gościom dostęp do informacji o lokalnej różnorodności biologicznej, krajobrazie oraz przedsięwzięciach mających na celu ochronę środowiska w regionie, co przelicza się na 1,5 punktu.

Co najmniej połowa pokoi powinna być tylko i wyłącznie dla gości niepalących, co daje 1 punkt.

Aby uzyskać kolejny punkt obiekt powinien zapewnić gościom możliwość korzystania z rowerów.

Przynajmniej jeden z poniższych napojów powinien być serwowany tylko i wyłącznie w butelkach, które można ponownie napełnić (woda mineralna, napoje bezalkoholowe lub piwo) – 2 punkty.

Kolejne dwa punkty można uzyskać gdy przynajmniej połowa całej ilości papieru toaletowego i chusteczek higienicznych (1 punkt), oraz/lub papieru biurowego (1 punkt) używanego na terenie obiektu posiada eko-etykiety Unii Europejskiej, bądź też krajową lub regionalną eko-etykiety z rodzaju ISO Typ 1.

Jeżeli przynajmniej 10% wszystkich produktów w danej kategorii artykułów trwałego użytku posiada eko-etykiety Unii Europejskiej, bądź też krajową lub regionalną eko-etykiety z rodzaju ISO Typ 1, można uzyskać kolejne punkty (jeden punkt za kategorię, maksymalnie 3 punkty). Do artykułów trwałego użytku zalicza się pościel, ręczniki, obrusy i serwety stołowe, komputery osobiste, telewizory, materace, meble, pralki, zmywarki do naczyń, lodówki i zamrażarki, odkurzacze, armaturę oświetleniową i inne.

Jeżeli podstawowe składniki co najmniej dwóch dań pochodzą z upraw ekologicznych zgodnych z normą EEC numer 2092/91, obiekt może uzyskać dodatkowy punkt.

Jeżeli oferowane są co najmniej dwa produkty spożywcze pochodzenia lokalnego przy każdym posiłku (łącznie ze śniadaniem) obiekt może ubiegać się o przyznanie dodatkowego punktu.

Segregacja śmieci - Scandic

Segregacja śmieci - Sanga Saby

Jeżeli obiekt jest zarejestrowany w rejestrze EMAS automatycznie dostaje 3 punkty, za certyfikat ISO 14001 przynajmniej 1,5 punktu.

Jeżeli przynajmniej jeden z głównych dostawców obiektu jest zarejestrowany w rejestrze EMAS przynajmniej 1,5 punktu, za certyfikat ISO 14001 posiadany przez dostawcę przynajmniej 1 punkt.

Obiekt dający swoim gościom możliwość wyrażenia opinii na temat inicjatyw pro-ekologicznych na terenie ośrodka, w postaci na przykład ankiety, dostaje dodatkowy punkt. Instalacja dodatkowych liczników wody i energii, pozwalających na zbieranie informacji na temat zużycia energii i wody przez poszczególne czynności bądź urządzenia nobilituje do kolejnego punktu.

Jeżeli obiekt wprowadził inicjatywy pro-ekologiczne nie określone w kryteriach certyfikatu, może się ubiegać o przyznanie dodatkowych punktów (1,5 punktu za inicjatywę, maksymalnie 3 punkty), lub jeżeli obiekt już posiada regionalną lub krajową eko-etykiety z rodzaju ISO Typ 1 – jest to automatycznie przeliczone na 3 punkty.

Tyle formalności. Moim zdaniem naprawdę warto zastanowić się nad próbą uzyskania tego eko-certyfikatu. Po pierwsze kryteria nie są zbyt wymagające (jeżeli porównać je z innymi dostępnymi na rynku eko-etykietami), co potwierdziła Themis Kriara, przedstawicielka Sunwing Resort Kallithea z greckiej wyspy Rodos, a także główny koordynator ds. środowiska szwedzkiej części sieci Scandic, Wilhelm Hardt. Co prawda, spełnienie niektórych z kryteriów może wymagać większych nakładów finansowych, ale jak stwierdziła koordynatorka ds. środowiska z Sunwing Resort Kallithea na wymaganych 19 punktów wśród kryteriów obieralnych z łatwością udało im się uzyskać 42 punkty. Podobną opinię przedstawił reprezentant sieci Scandic, stwierdzając że dla tych hoteli z ich sieci, które już posiadają eko-certyfikat Nordyckiego Łabędzia uzyskanie Kwiatka Europejskiego nie powinno przedstawiać większych problemów. Wyraził on również przekonanie iż pozostałe hotele sieci Scandic także powinny sobie poradzić ze spełnieniem kryteriów Kwiatka. Ponadto, co również jest istotne, koszt Kwiatka Europejskiego jest niższy niż wielu innych certyfikatów obecnych na rynku, m.in. Nordyckiego Łabędzia.

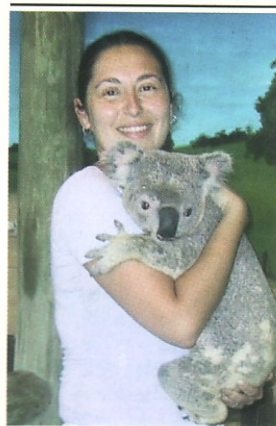
Należy jednakże pamiętać, że im więcej kryteriów zostanie spełnionych przy pierwszej aplikacji o Kwiat Europejski, tym trudniejsze zadanie czeka hotel w przyszłości, aby utrzymać certyfikat.

Po drugie Kwiat Europejski to znak

rozpoznawany w całej Unii Europejskiej, a w przypadku wszelkich etykiet to jest najważniejszy aspekt. Nie można oczekiwać, że gość z Niemiec bądź Francji będzie się orientował w lokalnych eko-etykietach, ale niemal na pewno rozpozna Kwiat Europejski.

Wyżej wymienione wymagania można również potraktować jako pewnego rodzaju poradnik, jak uczynić hotel bardziej przyjaznym środowisku.

Tym chciałabym zakończyć te serie i życzyć Państwu powodzenia w dostosowywaniu Waszych obiektów do wymogów Eko-Etykiety Kwiatu Europejskiego.

Paulina Bohdanowicz

uzyskała tytuł inżyniera ochrony środowiska (Environmental Protection and Management) na Politechnice Gdańskiej (1999), magistra ochrony środowiska (Sustainable Energy Engineering) (2000), oraz Technologię Licencjat (Energy Technology) (2003) na Królewskim Instytucie Technicznym w Sztokholmie. Od roku 2001 robi pracę doktorską oraz wykłada na Królewskim Instytucie Technicznym w Sztokholmie, oraz gościnnie na Politechnice Gdańskiej. Zajmuje się zagadnieniami środowiska w hotelarstwie oraz turystyce, oraz możliwościami uczynienia hoteli bardziej przyjaznymi środowisku. Bada wpływ zachowania zarówno gości jak i personelu hotelowego na model i ilość zużytej energii i wody, a także możliwości zmiany takiego zachowania. Publikuje referaty w krajowych magazynach branżowych, magazynach akademickich oraz uczestniczy w międzynarodowych konferencjach. Aktywnie współpracuje z IHEI (International Hotel Environmental Initiative), Centrum Kursów i Konferencji Sanga Saby (Sanga Saby Kurs och Konferens) w Sztokholmie, oraz z siecią hoteli Scandic w Szwecji (część korporacji Hiltona). Pośrednio uczestniczyła w kreowaniu nowego skomputeryzowanego systemu sprawozdań środowiskowych sieci Hiltona (HER – Hilton Environmental Reporting).

paulinka@energy.kth.se

paulina_bohdanowicz@yahoo.com

www.greenthhotels.com

foto.: autor